

PÁLOS RENDTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

2012. március 28-án az Országos Széchényi Könyvtár támogatásával nyílt meg Márianosztrán az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend, a Magyar Pálos Rend történetét bemutató állandó kiállítás. Az OSZK gazdag gyűjteményének és más közgyűjtemények anyagának felhasználásával, valamint a Márianosztrai Fegyház és Börtön segítségével létrejött tárlat az 1850-es évek óta börtönként működő, 1352-ben Nagy Lajos király által alapított egykori pálos kolostor egyik melléképületében kapott helyet – Márianosztra híres kegytemploma mellett.

A kiállítás kurátorait, Sarbak Gábort és Sudár Annamáriát, valamint a tárlat arculattervezőjét, Török Mátét a Magyar Pálos Rend kérte fel a munka elvégzésére. A kiállítás kivitelezésében Karasz Lajos, a Digitalizáló Osztály, valamint Balogh Ágnes, Horváth Pál és Lendvay Krisztina a Restauráló és Kötészeti Osztály munkatársai segédkeztek. A kiállítás megnyitóján dr. Boka László tudományos igazgató képviselte az OSZK vezetését.

A középkori Magyar Királyságban megszervezett és magyar földön megszakításokkal ugyan, de ma ismét működő, több mint 700 éves Magyar Pálos Rend fontos szerepet játszott hazánk történelmében. A sokszor idézett – hol Pongrác testvérnek, hol Pázmány Péter bíborosnak tulajdonított – gondolat

szerint Magyarország sorsa és a Rend sorsa tükröi egymásnak: Te is, Magyarország, édes hazám, a pálosokkal fogsz növekedni, és ugyanazzal fogsz hanyatlani. Ez az állítás sokszor bizonyult igaznak az elmúlt évszázadok során: Nagy Lajos király és Hunyadi Mátyás korában – a két királytól is támogatva – az országgal együtt virágzott és gyarapodott a pálos rend, majd osztozott a lassú pusztulásban a török hódoltság százötven esztendeje alatt, hogy a 18. század második felében Ányos Pál, Virág Benedek és Versegly Ferenc pálos költők által is kivége a részét a szellemi felpezsdülésből. Az ezt követő törés – II. Józsefnek 1786-ban kiadott, a pálosokat is érintő feloszlató rendelete – százötven évre vetett véget a Rend magyarországi történetének. Csak hetvenöt évvel ezelőtt, 1934-ben jöhettek haza a nép ajkán már évszázadok óta fehér barátnak nevezett szerzetesek. A kommunista hatalom 1950-ben betiltotta a pálos rend működését is, ám a szerzetesi hagyomány titokban mégis tovább élt. Ez tette lehetővé, hogy 1989 után friss hajtásként négy helyen – Pécsen, Márianosztrán, Budán és Pálósszentkúton – indulhasson újra Remete Szent Pál ősi szerzetesrendje.

Sudár Annamária

sudar.annamaria.at.oszk.hu

Részlet a kiállitásból